

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20,—, polletno K 10,—, četrtletno K 5,—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30,—. — Naročnina se pošilja upravništvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 62. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana na zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju 50% pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Pismo iz Belgrada.

Belgrad, 29. jan. (11. feb.) 1913.

Prihod novih in novih ranjenec, katerih v dobi premirja ni bilo (pač pa toliko več obolelih vojakov) priča o velikanskih bojih, ki se vrše na nezavzetih mestih med Turki in zavezniki. Na eni strani obup in fanatizem, na drugi vera v zmago in zavest, da morajo dokončati započeto delo s popolnim uspehom, po-ojstrujejo današnje boje.

Po privatnih vesteh od ranjenec izpod Drinopolja se more z vso gotovostjo sklepati, da se Drinopolje ne bo moglo dolgo ustavljati zmagujoči bolgarsko-srbski armadi. Ne-pretrgoma grme topovi, ki so se že toliko približali, da dosegajo svoj cilj. Šrapneli in granate uničujejo notranje stavbe mesta in na več krajih razsvetljeje nočno temo visok plamen raz drinopoljskih streh. Ošabnost in častilepnost Sukri-paše, da postane nepremagljiv, mu uničila celo mesto in seveda tudi prebivalstvo. Turki odgovarjajo slabo. Istotako divjajo strašni boji pod Skadrom in po zadnjem srbsko-črnogorskem uspehu je upati, da Skader pade še ta teden.

Tudi iz Galipolja prihajajo razveseljujoče vesti o zmagah bolgarskega orožja.

Le na Cataldži, kjer je koncentrirana vsa sila turške armade ni še dovoljnih poročil za zaveznike, dasi vtrenih pozicij in so do sedaj še vsak turški poskus preiti v ofenzivo sijajno odvrnil. Srbsko-bolgarska armada se nahaja za sedaj še vedno v defenzivi, da zapira pot Turkom v notranjost. Turki se celo nadejajo, da prodro bojne vrste zaveznikov na Cataldži in osvobodijo oblegano Drinopolje. V tem smislu poslali so tudi radio-brzjav iz Carigrada v Drinopolje, naj se tamonjska posadka vzdrži vsaj še pet dni, ker po preteku tega časa jim pride pomoč.

Najslabše se godi Grkom pri Janini, kjer je zadala turška posadka v Janini strahovit udarec Grkom. Grki so bili prisiljeni zapustiti svoje utrdbe na Bizani ter se umakniti, zapustivši na bojišču 1800 mrtvih. Pri-pominjam pa, da je ta vest iz Carigrada in jo je treba vsprejeti z vso rezervo.

Globok vtis je napravila na Srbe skoraj neverjetna novica, da je Avstrija izkrcala v Valoni več častnikov in podčastnikov, ki bodo služili za instruktore bodoči albanški armadi, odnosno za organizacijo upora Albancev proti zaveznikom. Avstrija hoče povsod in na vsak način posnemati Nemčijo, žal — samo v slabem. Mogoče se najde tudi v Avstriji kak von der Goltz-paša.

Narodna skupščina se skliče 10. februarja 1913 po pravosl. kol. na kratko zasedanje.

Vojni minister general Božanovič, je te dni konferiral s kraljem. To avdijenco je smatrali za bodoči razvoj dogodkov — za zelo važno.

Po predlogu prof. Tasa Popovića se misli postaviti v novo osvojenih zemljah velik spominek padlim srbskim osvetnikom. V ta namen se je že sestavil začasni odbor, ki je nabral do sedaj 530 dinarjev.

Venizelos, grški ministrski predsednik, dotaknil se je na svoji konferenci s srbskim min. predsednikom Pašićem v Belgradu, tudi vprašanja carinske unije balkanskih držav. Oba državnika zavzela sta simpatično stališče napram tej ideji, vendar stvar še ni aktualna.

Danes se je odposlalo na razna bojišča več vagonov zdravstvenega materiala za previjanje ranjencev.

Na Bolgarskem je dosedaj vje-tih turških vojakov 25.245 in 524 častnikov.

Puške in topovi, katere je Turkom vzela srbska vojska v predločih borbah so popravljeni in preizkušeni ter so popolnoma porabni za vojne operacije. Za sedaj se sicer ne občuti nikakva potreba turškega orožja, kaj prinese bodočnost se pa še ne ve.

Srbska armada, ki stoji danes pod orožjem, znaša 300.000 mož. To število pa se more — v slučaju potrebe še povečati.

V zadnjih trenutkih prihaja iz Carigrada vest, da je Turčija zaprosila bolgarsko vladu za nova pogajanja. Direktna pogajanja med tema dvema državama bi izzvala brez-dvomo odpor med ostalimi zavezniki in vsled tega ne verujem v možnost takih pogajanj.

Tudi mislja Haki paše za pridobitev veselit za Turčijo bo ostala najbrže brezvspešna. Na Dunaju in v Berlinu bo mogoče priljano vspre-jet s košem obljub, toda Pariz in London ne bodejo otirala solza za-puščenju Turčiji, katere polumsac je v zatonu in le motni žarki napisa od-sevajo izza horizonta: Finis gloriæ! Mars.

Pismo iz Maribora.

Klerikalno »delovanje«. — Kako de-lamo za narod. — Mrtvi časi.

Se nedolgo temu je bilo, ko so bili mariborski slovenski klerikalci, kot politični element v Mariboru popolnoma brezpomembni, politično tako neznatni, da se jih ni v politični naši javnosti ne v enem, ne v drugem oziru upoštevalo. Tudi se ni le govorilo povsodi, koder smo prišli mariborski Slovenci v tujni v doti-ko s sorojaki, marveč večkrat tudi risalo. V našem dnevnem časopisju se je večkrat tudi trdilo, da so slo-venke klerikalce i za becočnost ni v Mariboru prostora. Da, sli smo še celo tako daleč, da smo navaali celo

vrsto vzrokov, ki »nepobitno« do-kazujejo upravičenost teh naših tr-ditev. Povsem pa je bilo tudi videti, da uvidevajo slovenski klerikalci, da bi za Maribor ne bilo nič pogu-bonosnejše, kot zasejati v naš slo-venški življenjski tendence klerikalne politike. Zadnji časi pa dokazujejo rav-no nasprotno. Klerikalcem n' na tem, da puste svoje razdevajoče roke od sorojakov, za katere se — (Bogu bo-di) potoženo — naše »glave« so že itak pozaspale — — ravno v teh kriti-čnih časih zveni le malokdo tistih, ki so veljali svoječasno kot glavni vodje mariborskih Slovencev. Kar jih je še danes za narodne ideje res delavnih mož, bi lahko preštel na prstih in še bi ostali trije brez imen. Umevno, da je to klerikalcem kot vnalašč in — posledice se že kažejo. K raznim drugim započetim akcijam začno klerikalci še s snovanjem »Strokovne zveze«, ki naj nam zo-pet odcepi toliko in toliko glav, od katerih se danes zahteva, da so od-ločni Slovenci v prvi, in šele v drugi vrsti pripadniki političnih strank, z namenom, dobiti nove vire svojim narodnim nepušenostim. Tla so se-veda za kaj takega sila ugodna rav-no sedaj, ko naš glavni del Sloven-cov — počiva na posledicah pre-obitno zavziutih pustnih »krofov«.

Včeraj ste ožiglosali narodno nezavednost gotovih naših ljudi, ki zahačajo še celo na direktno protina-rodna stavlja, kot je bil n. pr. zadnji »Bergfest« v prostorih pri »Götzu«. Zamera je bila seveda velikanska, češ, ona očitanja so bila neupravi-čena. To neupravičenost je se pa skušalo podpreti s tem, da je bil isto-časno v Nar. domu »Triglavanski ples«, h kateremu so imeli dostop le »gotovi krogi naše in spodnještajers-ke inteligence«, dočim se je vse ostalo »prezrlo«. Niheč — so bila na daljina izvajanja — naj ne zahteva, da bi vsled take »mladeniške borni-ranosti« — (prosim, dobesedno! Po-roč.) — mi ostali Slovenci potem ne prišli na svoj tačm, pa makar na tako protinarodni prireditvi, kot je bil »Bergfest«. »Makari« je rekel ne-koč tudi hudič, ko mu je nekdo ukra-del — safaladno kožo. No, ne reče-mo, da je bilo morda posebno doka-zilo taktnosti, prezreti kar celo vr-sto mariborskih redbin, ki so bile gospodom premano naobražene, ali po mariborsko: »Inteligentne!« Da pa se ne bode morda kdo spodtikal nad temi vrsticami, češ, so pristran-ske, ker se je v raznih slovenskih časopisih prosilo za reklamacije doti-čnih, ki so bili v prvem trenutku pre-zrli, da se jim naknadno dološlje va-bila, moremo temu naproti postaviti brez ovinkov, javno trditev, da je eden gospodov sam izjavil, da mu »ni na tem, da bi se nabralo preveč ljudij(?)«. Dobro, vemo, kaj je s tem povedano in grajamo kaj takega. Gospodje so že vstopino — 2 K — napravili tako visoko, da se jim že

vnaprej ni bilo bat, da bi bili nadle-govani. Z vabili bi bili torej vsaj v Mariboru — mestu — lahko sploh izostali, ali pa jih vsaj razposlali onim, ki plačujejo redno narodnega davka toliko, da njih »inteligence« pač pride tudi lahko v poštev na elitni prireditvi — če se že mora ljudi »taksirati«. Ta ples je bila edi-na pustna prireditev v velikem in »Dramatično društvo« naj se ne ču-di, če na terek na to ni imelo tako poveljnega obiska, kot bi mu to bilo želeli. Vsak, kdor zahaja redno v Narodni dom ve, da je zase nekaj kot Slovenec vreden in — da mu ni potreba, se pustiti prezirati. Toliko na to stran v upoštevanje. Na drugo pa si tudi danes dovoljujemo pripo-mniti, da nepravilno ravnanje na eni strani, nikakor ne more dati san-kecije narodnemu izdajstvu, kot je bilo ravno že pred dnevi ožigosano postopanje. Gospoda, kdor se čuti prizadetega, naj ne seza po tako maločastnih izgovorih! Verjamemo, da je neprijetno pustiti se zapostavljati, a očitanja bi ne bilo, če bi tudi tega koraka ne bili storili. Na va-šem mestu bi imeli občutek onega — ki bije samega sebe v obraz.

Zaspanost. Kako prijetno je preždeti življenje, v sladki melan-holiji, se spominjati nazaj na čase, ki so že davno za nami, ko smo bili Slovenci za to Slovenci — ker smo bili Slovenci. Da, da: »Ein großer Augenblick, aber...«. Na vseh kra-jih in koncih buta ob nas valovje re-negatstva in mi še vedno krčevito molčimo. Na nekem zborovanju se je lani sicer res navedel kot geslo rek: »Brez zunanjih pripomočkov, brez besedij, na boji proti narodnemu sovragu!« To bi bile sicer zlate re-snice, ampak... Kdor pozna naše mase in, kdor je spoznal naše Slo-vence ob meji le deloma, mora pri-znati, da potrebujejo prigravarjanja, besede, če se jih hoče kam spraviti, zanimati za narodnost, narodne bo-je in težnje. Naši nasprotniki imajo v prvi vrsti temu zahvaliti uspehe, ki jih vidimo pri njih dan na dan. Kdor hoče v masi našega ljudstva kaj doseči, ji mora govoriti, ne mlā-čno, pač pa ognjevit, ne enkrat, dvakrat, deset, dvajsetkrat! In mi? Ne in ne. V tihem in vztrajnem delu je naša rast, naša moč, je ne-koč rekel nekdo, pri tem pa pozabil na številke zadnjega ljudskega šte-tja. Da bi imeli smisla, organizirati množico agitatorjev, bi bilo to res pravilno, a še tu ne povsem, kajti parkrat v letu bi vendarle morali pokazati, kakšni in kolikšni so naši uspehi. Dajte, če hočete da nas bo videti, shode — iz malih bodo rasli veliki — dajte predavanja v večjem obsegu, govorite javno k masi, da hode videla, da Vi ž njo in ona z Vami, zmoro mnogo! »Narodno po-litično društvo Maribor« ima kot prvo to nalogo.

Vojna.

KAKO SO ČRNOGORCI OSVOJILI BARDANJOL.

V poslednjem času se zopet sli-ši mnogo glasov, ki karajo Črno-gorce, češ, da se ne znajo boriti in da zastojni doprinašajo neizmernih žrtev. Toda vsi tako govoreči nima-jo predstavl, s kakšnimi strahovitimi napori in ovirami se morajo Črno-gorci boriti.

V naslednjem prinašamo podro-bnejšo sliko boja pri zavzetju Bar-danjola, močne utrdbe pred Tarabo-šem.

Ob 9. uri zjutraj so začele Čr-nogorske čete napad. Okoli dvanaj-ste ure je dal kralj Nikola prvi in drugi brigadi Danila ter tretji bri-gadi generala Petrovića povelje za naskok. Tretja brigada se je prva iz-postavila ognju, prodirajoča do ob-rambnih linij utrdbe. Vojaki, grozno košeni od sovražniških krogelj, so padali trumoma v gruclah, toda po-velje je bilo: preizetati iz žic napra-vljene zapreke na vsak način. Mo-ralo se je to izvesti ali pa umreti. Prva in druga brigada so morale preiti preko plotov, ki so jih napra-vila trupla njihovih padlih bratov. Po sedmih urah tragičnega napada, posrečilo se je črnogorski pehoti z mlatenjem bajonetov zavzeti oko-pe, ki so jih Turki napravili za ob-rambo Bardanjola, razven najviš-jeja.

Nastopila je noč. In v temni no-či so imeli Turki dobrega zaveznika. Črnogorski topovi jim niso priza-deval: izgub, ampak Turki so imeli prilžnost se ojačiti.

Nastopilo je krvavo jutro. Začel se je strahovit boj, ki je trajal do solnčnega zapada.

Boj se je vršil okoli velikega okopa kjer so se vojščaki borili prsa ob prsa. Črnogorci so morili, davili in grizli Turke.

Naenkrat na znamenje nekega častnika je skočilo okoli 100 Turkov raz okop, vrglo se s satansko bes-nostjo nad Črnogorce in začeli med njimi metati ročne bombe. Črnogor-ski sokoli so zatrepetali vsled nepri-čakovanega napada in levo krilo tretje brigade je začelo omahovati. Ko pa to vidi nekač kralja Nikole general Jurij Petrovič, se je vrgel na svojem belem žrebcu četam na čelo s krikom: »Kder ni Črnogorec, nai obrne hrbet!« Črnogorski sokoli ohrabljeni, so začeli boj na novo. Eno uro pozneje so Turki bežali.

Zapadajoče solnce je turbojno zrla na bojišče, tako gosto posejano s trupli padlih črnogorskih junakov.

Zmaga je bila drago izvojevana.

KAKO JE Z MIROM?

Turčija, kljub temu, da »zmagu-je« želi miru in sicer na temelju od-govora, ki ga je dala na kolektivno

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

Toda Ragastan je žalostno od-kimal z glavo.

»Ali je najin sin?« je bil vprašal pogled nesrečne matere.

In ko je mož odkimal, so se za-strle njene oči s solzami.

Toda lastna bolelost je takoj iz-ginila v tej velikodušni ženski; mis-lila je samo še na žalost Manfre-dovo in Tribuletovo.

Vedela je takoj, zakaj ju je pri-vedel Ragastan s seboj.

»Gospoda,« je dejala, »poznam vaju oba. Vi, gospod Flerial, ste naj-boljši in najpožrtvovalnejši oče in o vas, gospod Manfred sem slišala že mnogo, mnogo, dasi vas toliko da poznam...«

»Milostljiva,« je zajeceljal Tribu-let, gledaje okrog sebe, kakor da bi gledal, kdaj stopi Zileta v sobo.

Manfred pa, mladi mož, ki je bil tako trden in brezskrben pred arke-buzami kraljevih vojakov, je trepe-tal in čutil, kako se mu šibijo kolena.

»Gospoda,« je povzela zdaj Be-atrice, »bodita srčna, bodita krepka, bodita možda, zakaj žalostno novico yama imam povedati.«

»Zileta!« je vzkliknil Ragastan.

»Ugrabljen!«

Trojen vzkrik je pozdravil to besedo.

»Torej je bila Zileta tu?« je vzkliknil Tribulet.

»Ali niste vedeli?«

»Žal!« je dejal Ragastan, »na-menil sem jima bi presenečenje.«

»Milostljiva! Milostljiva!« je iz-pregovoril zdaj tudi Manfred, »go-vorite, rotim vas! Morda je še čas, ako hitimo. Kdaj se je zgodilo?«

»Okrog poludvanajstih, to je, pred dobrima dvema urama.«

»Oh, ta odprta vrata!« je vzklik-nil Ragastan. »Toda kdo je bil tu-kaj? Kdo?«

»Kdo naj bo?« je vzkliknil Tribu-let, in temen ogenj se je užgal v njegovem očesu. »Kdo drugi kakor razbojnik, ki se skriva ponoči in teka za ženskimi, strohopetec, ki ga varuje njegovo dostojanstvo in nje-gova moč maščevanja neštetihi oče-tov, bratov in zaročnikov! Kdo dru-gi kakor kralj francoski!«

Beatrice je pokimala in dejala: »Res, on je bil tu.«

In v par naglih besedah, ne iz-pustivša nobene podrobnosti, je po-vedala prizor, ki smo mu prisostvo-vali.

Manfred in Tribulet sta si dala željno ponoviti vsako najmanjšo kraljevo besedico.

»Upajta!« je povzela Beatrice.

»Kralj je govoril res kakor oče... morda ji pa ne preti nobena nevar-nost...«

»Ah, gospa!« je vzkliknil Tribu-let, »vi ne poznate tega človeka ta-ko, kakor ga jaz poznam. Hinavec je in spretno izrablja vsako mogo-čo krinko, a to tem kruteje, ker mi-sli, da se mu ni treba bati nobene kazni: v strasteh, ki se kar vrste v njegovem srcu, je sila trdovraten in zmoglen najhujšega zločina. On prav-zaprav dvomi, da bi bila Zileta nje-gova hči; toda tudi, ako bi imel v rokah še tako nepobiten dokaz, ga je zmogel pozabiti in popteti!«

Manfred je krčevito stiskal pe-sti.

»Med tem pa se je zavil Tribulet v svoj plašč.«

»Oprostite, milostljiva,« je de-jal, »da vas ostavljam tako naglo. Rad bi izvedel, kje in kako ste našli mojega otroka. Rad bi vam bil raz-ložil, kako prepelno je moje srce hvaležnosti do vas... Toda vsaka sekunda, ki mine, dela nevarnost strašnejšo...«

»Kam tečeš?« je prašal Man-fred s stisnjenimi zobmi, tikaje prvi-krat v svojem življenju moža, ki ga je nazival Ziletinoga očeta.

»V Luvru, moj sin,« je rekel Tribulet.

»Spremijam te. Najboljše je, ako takoj ubijeva tirana...«

»Ne, ne!« je rekel Tribulet ži-vahno. »Zvijajča je potrebna, ne pa sila. In zvijajča je moje najboljšo oro-žje. Kadar pride ura, pozovem moč tvoje roke na pomoč — o tem bodi prepričan!«

»Gospod Flerial ima prav,« je rekel Ragastan in prijel mladega moža za roko.

»Oh!« je zahropel Tribulet. »Naj bo ta hiša naše glavno shajališče. Manfred,« je dejal, videč, da hoče mladi mož vseeno z njim, »treba je da ostanem. Ako se mi zgodi nesre-ča, pa ne bo več nikogar, ki bi se zavzel zanj, kaj bo z njo potem? In vrhu tega sem jaz njen oče; pra-vico imam, da grem prvi v ogenj... Ostanj, ukazujem ti!«

Tribulet je odhitel.

Manfred, čuteč, da so njegove moči pri kraju, se je spustil v na-slanjač; Ragastan in Beatrice sta priskočila k njemu.

Sledimo malo bivšemu dvorne-mu norcu Franca I.

Kakor je rekel, je tekel Tribu-let naravnost proti Luvru in dospel tjakaj v manj ko dvajsetih minutah, dasi mu je bilo teči jako mučno in težavno... Nočni čuvaji, ki je tekel mimo njih, so se vpraševali nedvo-mno, kakšne vrste je ta pošast, ki je skakala razoglava ob stenah hiš, s plaščem vihrajočim v vetru.

Kaj je hotel Tribulet storiti?

Sam ni vedel natančno.

Navdajala ga je le ena misel: prodreti v Luvru in priti do Zilete, naj ga stane, kar ga hoče...

Če se mu posreči le to, potem je ostalo njegova briga!

Za Tribuleta, ki je poznal Luvru in vedel, kakšne zapreke čakajo nez-zyanega gosta v bližini kraljevega

stanovanja, je bilo to podjetje nekaj nadčloveškega.

In vendar ga je poizkusil, opri-jemaje se svoje fiksne ideje s trdo-vratnostjo obupa...

Kakor pa je upošteval Tribulet edino to rešitev in mu v takratnem razpoloženju duha sploh ni bilo mo-goče misliti na drugačen izhod, je vendar premišljal, s kakšnimi sredstvi bi prišel najbolje do cilja.

Pred vsem je takoj zavrgel mi-sel, da bi izkušal priti v Luvru skoz velika vrata, kjer bi ga brez dvoma aretirali.

Mongomeri mu je prišel na um in dejal si je, da mu je name-nil gardni kapitan gotovo strašno maščevanje.

Ustavil pa se kljub temu ni.

Dospevši do Luvra, ga je nagle obkrožil.

Poznal je vrata, ki so se odpi-rala na Senin breg in ki so jih toliko da nadzorovali; ako jih ne bi našel odprtih, jih je hotel odpreti s tem, da vlomi ključanico s koncem svo-jeja bodala.

Ko pa je prišel do obrežja in zavil okrog vogala obzidja, ki je ta-čas obdajalo kraljevski grad, se je mahoma ustavil.

Pred malimi vrati je bil zapazi voz — popotno kočijo. Okrog kočije pa so se gibale nejasne sence.

Tribulet se je vrgel na tla in zlezal tja do vrste prekrasnih topo-lov, ki so obrobili cesto.

Lezel je od drevesa do drevesa

noto veselil. Veselile nočejo inter-
venirati tako dolgo, dokler se ne
ugodi njihovim zahtevam. Zahteve
njihove, kakor je znano so: da od-
stopijo Turki Drinopolje, ter da pre-
puste vprašanje Egejskih otokov
razrešitvi veselih. Balkanski zavez-
niki pa nočejo mirovne intervencije
dokler ne pade končna odločitev v
novi vojski.

BOLGARSKI PRINC CIRIL BO- DOČI KNEZ ALBANIJCE.

Praga, Narodni Listy dobivajo
vest iz Bukarešte da se tam arbana-
ška stranka posvetuje o projektu, da
bi bil bolgarski princ Ciril izbran za
kneza Albanije, ter da se oženi z ru-
munske princezo Elizabeto. Po tem
projektu bi prišla Albanija pod zašči-
to kralja bolgarskega in rumunskega
in s tem bi bilo rešeno tudi vprašanje
Kucovlahov.

48.000 SRBOV NA POMOČ BOL- GAROM.

London, Srbija je na prošnjo bol-
garske vlade sklenila poslati Bolga-
riji 48.000 mož pred Drinopolje na
pomoč.

BOLGARSKI ŠTAB DOVOLI TUJCEM NEUTRALNO ZONO.

Pariz, Bolgarska vlada je že
med premirjem izjavila, da dovoli
prost odhod tujim državljanom, ako
države to zahtevajo. Ker se v tem
oziru države niso izjavile, se tudi
Bolgarija ni za to več brigala. Pa tu-
di sedaj hoče dovoliti vlada prost
odhod — toda generalni štab bolgar-
ski pravi, da je to iz taktičnih ozirov
nemogoče, da pa hoče dovoliti tujim
državljanom neutralno zono.

TURŠKO PRIZNANJE.

Carigrad, 14. februarja. Sedaj
že tudi turška vlada sama priznava,
da se je poskus Enverja beja pri Ro-
dostu izkrcati 20.000 mož in z njimi
obiti bolgarske pozicije, popolnoma
ponesrečil in da se je morala vsa
Enverjeva armada z velikimi izgu-
bami umakniti na ladje.

KOLERA NA MARMARSKEM MORJU.

Carigrad, 14. februarja. V Kar-
talu ob Marmarskem morju se je
pojaviła kolera. Včeraj so konstatir-
ali 20 slučajev.

IZPAD IZ DRINOPOLJA.

Soilja, 14. februarja. 12. t. m. po-
poldne je odrinska posadka izvršila
izpad proti jugozahodnemu sektor-
ju. Turki so se Bolgarom približali na
100 korakov, Bolgari so jih pa z ba-
jonetom vrgli nazaj v trdnjavo.

MEKSIKA.

S prirodnimi zakladi bogato ob-
darjena dežela je zopet prizorišče
velike revolucije, ki jo bodo, kakor
vse kaže to pot izrabili bogataši Se-
veroameriških držav v svoje pohle-
pne namene.

Meksikanska republika, odkar
obstaja je ognjišče nemirov in upo-
rov. Prebivalci meksikanski, v ka-
terih žilah teče indijanska in španska
kri neprestano ovirajo s svojimi pre-
pri in revolucijami materialni in du-
ševni razvoj svoje krasne domovine.
Že v sredini 19. stoletja je drago pla-
čala svojo nemirno kri: Združene dr-
žave so ugrabile cvetoči pokrajini
Teksas in Novo Meksiko. V 60. letih
je hotel francoski cesar Napoleon III.
v svoje namene izrabiti notranje ho-
matije Meksike, ponudivši potom
stranke, ki je bila v njegovi službi,
meksikansko krono avstrijskemu
nadvojvodi Maksimilijanu. Ko se je
vrnil Bazain s svojimi francoskimi

četami v Evropo, so republikanski
vstaši ujeli Maksimilijana in ga ustre-
lili pri Kveretoru.

V burnih dobah, ki so nato sledi-
le je stal na čelu meksikanske vlade
general Porfirij Diak, mož energičen
in ženjaljen. Njemu, indijanskemu po-
tomcu, se ima Meksika za vse za-
hvaliti, kar je dosegla. On je kot
predsednik vlade, uvedel v red po-
divljane odnose zemlje in stavil
prve temelje za njeno gospodarsko
blagostanje. Bil je strog in s tem se
mu je posrečilo v kali zadušiti vse
upore in že se je zdelo, da bo krenila
Meksika na pot mirnega in sigurnega
gospodarskega in kulturnega raz-
voja.

Toda srečni časi Meksike niso
bili po godu Zjedinjenim državam.

L. 1911 je bila z denarjem ame-
riških bogatašev aranžirana revolu-
cija, ki je zapodila predsednika Dioza
in na njegovo mesto postavila Med-
dero. Že takrat se je zdelo, da je ak-
tivna intervencija Združenih držav
neizogibna. Toda takrat je še šla
mimo nevarnost — ali sedaj se ka-
že da je pogibelj blizu. Zedinjene
države hočejo poseči vmes, zato da
»ščitijo« interese svojih državljanov
— to je ameriških kapitalistov, ki
imajo v svoji oblasti velike rudokope
zlata in srebra. Ti silijo, da pošljejo
Zedinjene države čimprej vojaških
čet po morju in po kopnem v obram-
bo svojih državljanov. Ako se to
zgodi bo po samostojnosti Meksike
za vedno.

To pot vodi uporne čete polkov-
nik Diaz, nečak pregnanega predse-
dnika Diaza. Do boja med vladnimi
in vstaškimi četami pride pri glav-
nem mestu.

Zedinjene države so že poslale
3 nove vojne ladje na meksikansko
obalo, kot tudi brodovje, ki prevaž-
a čete.

Slovenska zemlja.

Iz Šmarje.

(Nekaj o županu, ki občin-
ske odbornike od seje
podi.)

Vsake vrste mogoče in nemo-
goče stvari se gode v naši slavni
kranjski deželi, odkar vladajo v nji
sami mežnarji, kaplani in dekani —
ampak da bi župan podil občinske
odbornike od občinske seje — to
se pa more zgoditi samo v Šmarji.
oziroma na Velikem vrhu, kjer im-
amo v čast in slavo cele šmarske
občine in slavne kranjske dežele
svojega župana. Ta župan menda
niti tega ne ve, da so odborniki za-
to izvoljeni, da pridejo k sejam in da
pri seji povedo svoje mnenje. Po
mnenju Jakoba Kastelica — šmar-
skega župana — je občina nekaka
farovška posest, kjer so župan in
odborniki samo zato tukaj, da ubo-
gajo, kar jim dekan zapove. Zato
mu pa ne gre v glavo, da bi kak
odbornik mogel njemu ali pa celo ga
dekanu ugovarjati. Šmarski župan
in občinski svet sta danes povsod
že tako znana, da ni treba znova o
njih govoriti. Povedati hočemo le
nekaj o slavni odborovi seji slav.
obč. sveta šmarskega, ki se je vr-
šila dne 9. febr. l. 1913. po Kr. roj-
stvu. Dne 7. t. m. je izdalo slavno
županstvo vsem občinskim odbor-
nikom povabila, da naj pridejo na
sejo zaradi občinske volitve. — Ob
določenem času ob 3. pop. so se
zbrali občinski odborniki k nazna-
njeni občinski seji na Velikem vrhu
pri županu. Sešlo se je 14 odbor-
nikov z županom vred. Med odbor-
niki je tudi eden, ki je bil kaznovan
zaradi sleparij pri volitvah dne 3.
okt. 1911. — in eden, ki ga je dr.

Pegari spoznal za slabopametnega
in je še sedaj v kazenski preiskavi
zaradi volilnih sleparij pri prvih vo-
litvah. Vprašamo slavno oblast —
če je še kje katera v zapušeni
kranjski deželi: od kedaj imajo
tudi ljudje pravico biti izvoljeni, od
kedaj imajo pravico sedeti v občin-
skih odborih in se udeleževati sej?
Ali ni že dovolj nerodnosti v naši
občini? — Enako vprašamo, od
kedaj ima župan pravico občinske
odbornike poditi od seje? Seja
šmarskega obč. odbora se je vršila
tako: Župan otvori sejo in predlaga,
naj se zadnja občinska volitev po-
trdi. Kdor je zato, naj roko vzdigne.
(Šmarski obč. odbor torej sam sebe
potrjuje. Kdo pa ima pravico pot-
rditi občinske volitve? Drugič naj
šmarski obč. odborniki sami sebe
izvolijo in potrdijo — ako mislijo, da
ni druge oblasti v deželi!) G. Anton
Škerjanc je na to zahteval, naj se
prečita odlok dež. vlade, s katerim
so obč. volitve potrjene. To je pa
samozavestne šmarske odbornike
razburilo, kakor da bi jim ne bilo
treba tega potrdila! Župan je rekel,
da tega odloka nima, ampak da je
odlok pri dež. odboru. (Kaj pa tam
dela? Čemu pa župan brez tega od-
loka sklicuje sejo, ako volitve še niso
potrjene?) Župana je ta ugovor ta-
ko razjezil, da je začel dva odbor-
nika, ki nista farovške stranke, se-
ganjati z grda iz seje: »Marš ven,
marš ven!« Seveda sta oba odbor-
nika takoj odšla, ker bi bilo pod ni-
ju častjo, sedeti v takem obč. odbo-
ru. Vprašanje pa je, kaj bodo rekli
drugi. Ko se je dekan vračal do-
mov od seje, je rekel, da bo še
bolj agital, kakor do zdaj. Mi pra-
vimo: le naprej!

Z Vinice.

(Velike skrivnosti viniške
občine.)

Dne 6. februarja je bila seja pri-
viniške občine. Župan je Franc Mi-
helič — ka! Župan je, kakor po na-
vadi, naredil prostor za sejo v svoji
gostilni. Bilo je 18 odbornikov, večji
del sami gostilničarji — le en odbor-
nik je bil župnik Jurij, svetovalec
županov. Seja je bila sklicana, da se
volijo trije odborniki za šolski svet,
da se sklepa o podelitvi gostilničar-
ske koncesije in o sklepu računa za
leto 1912. K seji sta prišla tudi dva
viniška posestnika, da bi poslušala
— posebno da bi se videlo, kam je
šel denar. (Občinske seje so namreč
javne in jih sme vsak poslušati, ako
se na njih ne obravnava zadeve,
ki spadajo na tajno sejo! Tega men-
da po deželi ne vedo in mislijo, da je
občinska seja samo za odbornike.
Saj smo vsi — občani!) — Ko je
stopil v gostilno župnik, so se vsi
odborniki globoko priklonili — ne-
kateri prav do tal — od grozovitega
župnikovega pogleda so nekaterim
odbornikom kar lasje na glavi vsta-
jali, drugim zobje šklepetali in so se
jim roke in noge tresle od strahu.
Župnik Jurij — König je prinesel iz
farovža 4 knjige, tri so bile precej
velike — menda računi — ene pa
majhne, menda evangelij. — Župan
ni vedel, kaj bi naredil — tekal je
po gostilni in brisal stole, ker so bili
mastni, da bi se glavni občinski sve-
tovalec vsedel na lep stol. Ko je vse
pripravil, se je globoko priklonil —
pred župnikom. Župnik se je vsedel
na pripravljeni stol, ponosno kakor
kralj. — Pogledal je po vsej gostilni
in naenkrat je zapazil, da sta se
ukradla dva volka v stajo njegovih
ovac. Premieril je župana, ki se je
tresel v svetem strahu in z gromo-
vito besedo je ukazal županu — naj
tista dva poslušalca ven spodi. Ne-
srečni župan se je tega povelja groz-
no prestrašil — toda vedel je, da ne

sme nikogar spoditi ven — samo
pokazal je s prstom, da bi šla ven
in da bi zapustila pošteno sejo. Ker
nista hotela motiti, sta odšla v dru-
go sobo, ker pa so bila vrata tenka,
se je vse slišalo. Kmalu se je slišalo,
kako je jokali nek občinski odbor-
niki: nikoli več, gospod župnik.
Slišalo se je, kakor da bi nekoga za
lase vleкли... Potem se je slišalo
nerazločno mrmranje — čez pol ure
pa je začelo pokati in slišati se je
krik: Jezes, Jezes. Kaj je bilo, se ne
ve, ker so take seje — tajne. Slišalo
se je, kako je Jurij kričal, da so
seje tajne, in da viniške kmete nič
ne lriga, kam gre občinski denar.
— Ko je bilo konec seje, je šel žup-
nik zopet s knjigami domov. Bilo je
poldne. Bil je vesel in ponosen —
kakor viniški — kralj — pastir. Take
skrivnosti imamo v viniški občini
posebno, kar se tiče denarja. Mihelič
je le na videz župan — poglavar ob-
čine in denarja je župnik Jurij. Ako
so računi v redu, zakaj bi ne smeli
slišati o tem volici. Kdo jih ima pra-
vico poditi od seje. Letni račun bi se
moral dati tiskati in bi ga moral
vsak imeti v rokah. Občinski denar
je naš. Hočemo vedeti, kam gre. To
je naša pravica!

Dnevni pregled.

Nemška nesramnost. Z dežele
smo prejeli nemške loze, ki jih po-
šilja »Bund der Deutschen in Nieder-
österreich...« Ne vemo, ali imajo
Nemci nas za tako zabite — ali se
jim take špekulacije pri nas izplačajo
— na vsak način je treba precej ne-
sramnosti — ako tako nacionalno
nemško društvo, kakor je »Bund«
pošlje v naroden slovenski trg na
Kranjsko, lekarnarju, katerega ime
zveni tako slovensko, da nad njim
ni mogoče dvomiti — svoje nemške
loze, ki po svojih frankfurtskih
barvah že od daleč naznanjajo, kak
namen imajo. V ocliku se glasi do-
slovno, da se je ta loterija ustanovila
zato, ker češki element na Nižev-
strijskem, posebno na Dunaju vedno
bolj prodira. »Ako postane Dunaj je-
zikovno mešano mesto — potem je
nemštvo v celi Avstriji — zgubljeno.«
(O joj!!!) Kdor torej ta »Bund« pod-
pira — rešuje nemštvo v celi Av-
striji. »Bund« je priredil 2000 zboro-
vanj, v zadnje vasi je poslal svoje
agitatorje, kajti če se ne odbijejo
češki napadi — bo nemštvo trpelo
veliko škodo. In Slovenci naj Nemce
pri tem podpiramo? Poziv pripove-
duje tudi, da ima »Bund« svoje na-
seljevalne namene in da hoče skrbeti
za mešane kraje. Za take nemške
namene si upajo Nemci pri nas iskati
pomoči. Pozor! Kdor je dobil kaj
enakega, naj vrže v smetišče!

O slovenskem šolstvu na Koro-
škem prinaša praška »Union« lep
članek Bofojvoja Gorazda. Tako bo
tudi širša nemška javnost o našem
šolstvu lahko kaj slišala, če bo ho-
tela.

Nova uprava pri poštni hranil-
nici. Urad poštnice hranilnice je po-
trebno ukrenil, da bo mogoče z enim
samim nalogom nakazati plačila, ki
se periodično ponavljajo, toda s tem
pogojem, da se imajo dotična plačila
izvrševati z istim zneskom, istemu
prejemniku in istega mesečnega dne.
Ob katerih rokih (ali mesečno ali
vsaka dva meseca, ali vsako četrt-
letje itd.), se imajo zneski izplačati,
ter — se ima li plačilo izvršiti v go-
tovini ali z dobropisom, to ne dela
razločka. Nalog se daje po navadi
s čekom. Odredbena opomba na če-
ku se glasi na primer: »Naj se dne
15. vsakega meseca do preklica na-
kaže v gotovini A. B. v N.« ali pa:

»Naj se dne 1. februarja, 1. majnika,
1. avgusta in 1. novembra vsakega
leta do preklica pripíše računu št. ...
X. Y. v Z.« — Poštno-hranilnični
urad bo te naloge sprejel na razpre-
gled ter bo o svojem času, ne da bi
bilo treba imetniku računa za to skr-
beti, tako dolgo izvrševal nalog, do-
kter mu ne bo došel od imetnika pre-
klic. Ako se plačilo nameri pri tem
na nedeljo, izvrši se prihodnji dan.
Izvršitev se izkaže, kakor po navadi,
vselej v računskem posnetku. Prejem
preklica se bo imetniku računa pis-
meno potrdil. Zato pa, da se nalog,
katerega je dal poštnemu hranilni-
nemu uradu, v danem slučaju o pra-
vem času preklic, mora zaupnik
sam skrbeti. Za morebitno škodo, ki
bi utegnila nastati iz tega, da je za-
upnik zamudil preklic o pravem ča-
su, poštno-hranilnični urad ne od-
govarja. Poštno-hranilnični urad si
pridržuje tudi pravico, da sme po
okolščinah izvršbo trajnih plačil od-
kloniti ali pa ustaviti. Ta novope-
ljava obliki takoj svojo moč. Poštno-
hranalnični urad je vsak čas priprav-
ljen podati podrobnejša pojasnila.

Šolske vesti. Strokovni učitelj
na ljubljanski obrtni šoli gosp. Er-
nest Cigoj je pomaknjen v VIII. č-
inovni razred. — Profesor na mari-
borskem učiteljsku gosp. Luka Lav-
tar je dobil naslov šolskega svetnika.

† M. A. Šimáček. V sredo, dne
12. t. m. ob 4. uri popoldne je umrl
v Pragi slavni češki romanopisec in
dramatik M. A. Šimáček. Porodil se
je l. 1860; po dokončanih tehničnih
študijah in po praksi v raznih tovar-
nah za sladkor se je vrnil v Prago,
kjer je postal urednik »Svetozora«, nato
pa »Zvona«; od l. 1900 je bil
dramatični referent »Narodne Politi-
ke«. Šimáček je vstvaril realistič-
nega romana in češke drame. Prva
njegova dela so: črpana iz življenja
tovarniškega, pozneje se je pečal z
družabnim življenjem sploh. Poseb-
nost njegovih romanov in gledališ-
kih iger je ostra karakteristika ose-
b in tendenca k vsemu dobremu. K
najlepšim njegovim delom moramo
prištetih historijo treh src: »Dvojna
ljubezen«, roman, napisan l. 1890;
dvoje dram: »Svet malih ljudi«
(1891) in »Drug zrak«. Poleg teh mo-
ramo omeniti tudi izborne spomine
na študentovska leta: »Iz zapiskov
phil. stud. Filipa Kořinka«. Druga
njegova dela so: roman iz tovarni-
škega miljeja »Oče« (1891), romani
»Luči preteklosti« (1898), »Lačna sr-
ca« (1904), »Živeti hočem« (1905),
gledališka igra »Zgubljeni« (1900)
itd. Šimáček je bil zelo dobra duša,
ki ni nikomur storila ničesar žale-
ga. Njegove gledališke kritike so
imele visoko vrednost.

Šala z žalostnim koncem. Pre-
teklo soboto je neki šolski učenec na
poti iz šole domov vrgel v šali svo-
jega tovariša, osemlitnega Ivana
Drobnikarja iz Dravelj na tla, pri
čemur je zadobil ta težke poškodbe
na levi nogi.

Nesreča. Te dni je prišel de-
lavcu Jakobu Debevcu iz Kota pri
Studenem pri delu kos železa v ob-
raz s tako silo, da ga je težko poško-
doval na levem očesu.

Panji ga poškodovale. 51letni ža-
gar Matija Primožič je te dni prišel
vsled lastne neprevidnosti pod težek
valec se hlood in je zadobil pri tem
več poškodb po celem telesu.

Nesreča vsled užgalice. Te dni
je prižgal 9letni rudarjev sin Ivan
Potrata iz Trbovelj vžgalico, pri
čemur mu je padla goreča glavica v
desno oko in ga težko poškodovale.

Pri gašenju ognja se opekeli. Pre-
teklo nedeljo je nastal na neznan
način na nekem pašniku v Pristavi
pri Domžalah na zemlji ogenj, kate-
rega je hotel 87letni osebenek Valen-

MIHAJLO SADOVEANU:

Krik.

Že dolgo je tega. Takrat sem
prepotoval deželo v vozu z izbo-
čeno usnjato streho. Dvoje krepkih
konj ga je vlekle brez smotra po ne-
znanih dolgih potih.

Nekega deževnega jesenskega
dne sem dospel v samotno, mračno
mestce — velika gruča začrnelih
poslopj sredi brezmejne ravnini.

Doslej nisem videl mesteca, še
manj pa kaj slišal o njem; odsihdoh
nisem bil nikdar več tam; celo nje-
govo ime sem pozabil.

Stal sem pri umazanem oknu
neprijazne, mrzle sobe, v mračni
krčmi.

Otožen razgled. Hiše so stale
kakor zapuščene in so dvigale svoja
temna pročelja visoko v gosto me-
glo. Na desno in levo se je raztezala
ozka cesta s kalnimi počestnimi mla-
kami in od dežja razpranimi tlemi.
Nasproti je stala kovačnica, iz ka-
tere so doneli krepki kladivni udarci
in je sijal svetel ognjen svit. In nad
tiščecimi se strehami je prišil skozi
goste meglene oblake droban, mo-
drikast jesenski dež.

Povsod molk, ki ga je prekinjal
le glasni prepir kladiva in nakovala

iz kovačnice. V temnih hišah se je
včasih razsvetlilo okno, in rumena
luč je pošiljala svoj sol, kakor trepe-
tajoče, zlate niti, v temni jesenski
večer.

V misli zatopljen sem stal, na-
slonjen na okno temne, mrzle sobe.
Noč je sedaj čisto objela črni trop
hiš. Težka megla je menda tudi me-
ni legla na prsi, in neštete misli so
prihajale in odhajale iz moje glave.
Včasih sem začel štetiti udarce, po-
dušene, ki so nekaj kovali, in jadne,
često težke vzdihne mehove... In v
kratkih odmorih sem prisluškoval
težkim kapljicam, ki so se neredno
in zvonko točile, kakor bi padale
v kristalno posodo, iz strešnega zle-
ha v krnico na tleh.

Čez nekaj časa je začela ognje-
na kovačeva koliba vzbujati mojo
pozornost. Dvoje postav, ena orja-
ška in druga prilikava, se je čvrsto
premikalo v svitu, vzdigovalo in
spuščalo kladivo, da so se tvorili ko-
lobarčki, ognjeni žarni obsevi. Če
so potihnil kladiva udarci, so začeli
sopsti mehovi, in v enem takih tre-
notkov sem mogel opaziti temni
obraz orjaka. To je moral biti moj-
ster. Imel je od saj počrtnjeno lice,
na katero se je usipal gost lasni
zbrav, dvoje žarečih oči, kakor vol-
ka, debel nos, in pod rdečimi, kratko

pristriženimi brki dvoje napetih, ož-
ganih, črnih ustnic, obdanih z bode-
čo brado.

Delal je velike korake, zagrabil
s kleščami žareč kos in vihteč žila-
vo desnico nad glavo krepko udri-
hal po njem. V okroglastem ognje-
nem svitu so se zazdeli njegovi la-
sje na bradi in glavi kakor bakreni.

Odprl sem okno. Kladiva udar-
ci so se razlegali glasneje k meni,
in vlažna megla mi je bila v obraz.
Sedaj sem čul glasneje šumljanje
dežja in kristalno čisti zvenk kapljic,
ki so padale v lužo na tleh. Noč je
bila volhka in hladna, in videlo se
je, kakor bi bilo mestece čisto za-
puščeno, enega človeškega bitja ni
bilo videti na cesti. Ne daleč od
mene se je zibal, na drogu obešen,
slamnat venec lahko po zraku.

Težki udarci kladiva so prodi-
rali molk navidez izmrlega meste-
ca. Toda če so potihnil, se je tišina
bolj strinjala z zapuščenimi hišami,
šumljanjem dežja in morečo meglo.
Nato je začelo oboje akcijinih drev-
ves na severni strani stanovanja še-
lesteti tiho in otožno, kakor šeleste-
vrbe žaluje na pokopališču zvečer
nad grobovi.

Koliko časa sem stal tako, ne
vem povedati. Kladiva so pela, me-
hovi vzdihovali, dež je naletaval —

tudi mene je prevzela otrplost, ki je
objemala mestece. Oster, mrzel ve-
trni izbruh se je zaletel nenadoma
mimo okna in me vzbudil iz moje
zamišljenosti.

Močnejše je deževalo, in veter
je zapiskal — glasno bučeči jesenski
veter. Bele raztrgane megle so se
pomikale, in dež je padal v gostih,
ledenih kapljicah. Buče je divjal ve-
ter po zapuščenih cestah, slamnati
venec nad gostilniškimi vratmi se
je šumno majal, in otožno sta vršali
akaciji, kakor bi ju pestila težka bo-
lest. Hrumel je po ozkih gostih uli-
čicah ob črnih pročeljih, premikal
vetrnce na visokih slemenih in po-
tresal oboknice in izveske.

Videlo se je, da se je mestece
vzbudilo — vživelo pri klicu jesen-
skega vetra. Bila je to otožna, groz-
no neprijetna godba, in udarci kla-
diva iz razsvetljene kovačnice so
taktirali tej divji melodiji. Psi so se
oglašali, in njihovo dolgo lajanje se
je glasilo skozi globoko temo kakor
zategnjeni glasovi roga.

Nenadoma se prikaže na koncu
ceste človeško bitje. Kdo more biti?
Nepotrebno vprašanje — celo če bi
ga videl v neposredni bližini, pa mi
bi bilo še neznan. »Tujec — senca,
ki gre mimo,« sem mislil. Previdno

se bliža veliki hiši, v kateri je videti
luč, in izgine v senci zidovja.

Napeto se oziram ven. Hiša in
kovačeva koliba se tiščita druga-
druge. Hiša je bolj v odzadu in ko-
vačnica stoji spredaj na križišču
cest. Hiša mora biti kovačeva last.
Da — In kovačeva soproga še bdi.

Ko tako premišljam, opazim
zopet senco. Bliže prihaja, ob ograji
hiše, proti križišču cest. H kolibi gro-
in gleda skozi razpoke v tečajih
vrtečih se oboknic v kovačnico. Se-
daj se oddaljuje, nepazljivo brede po
blatu, pa se zopet približuje. — Glas-
ni jesenski veter pa siplje deževne
kapljice krog njega, in znotraj vzdih-
hujejo težko mehovi...

Za trenutek postoji kakor v
dvomu, nato stopi cložno skozi raz-
svitljena vrata. Sedaj ga morem na-
tančneje videti. Bradat mož je, ima
suknjco z doglimi škrici in par ozkih
kratkih, do gležnjev segajočih hla-
nic. Njegovi čevlji so pa na koncu
zakrivljeni kakor drsalke. Iz hla-
č potegne roke, potisne prepereli, goli
slični klobuk čez ušesa in smukne
v kovačnico.

Udriljati s kladivom in mehovi
prenehajo. Veter je nekoliko polegel
— čujem govor. Sklonem se naprej
in poslušam.

(Konec.)

fin Bokalič pogasiti. Pri tem je Bokalič zadobil na životu znatne opekline.

Napad. 2. t. m. okrog osmih zvečer je šla učiteljica Marija Škerjanc, ki službuje pri Sv. Jakobu ob Savi, iz Črnuč proti domu. Na okrajni cesti jo je nenadoma napadel neznan fant in jo je vrzel na tla brez vsakega vzroka. Škerjančeva je zadobila pri tem lahke telesne poškodbe na glavi. Storilec ji je tudi iztrgal iz rok svilen dežnik in je zbežal nato v neko hišo, kjer se je plesalo.

Drobiž iz Štajerske. Rogatec. Pred nekaj dnevi so praznovali pri posestniku M. Mesareku poroko. Ko sta se svata Fran Cep in Tone Kodrič ponoči vračala domov, so jim dosedaj še neznani zlikovci zastavili pot. Cepu se je posrečilo ubežati, dočim so Kodriča pobili in ga oropali. Vzeli so mu uro in denar. Kodrič se je kljub težki rani na hrbtu privlekel domu. — V Ljubnem so prijeli deserterja Krena. Pred dvema tednoma je bil kot priča pozvan k okrajni sodnji v Frohneleutu. Od takrat se je klatil po okolici Ljubna.

— V Gradcu se je z opijem hotel zastropiti nek visokošolec. Prepeljali so ga v dež. bolnico. — Iz Brezice poročajo, da je pred kratkim izvalila radovednost posestnika Spižiča in Pelhara na goro Gedauci ob štajersko-hrvaško-kranjski meji in sicer tik pod nje vrh. Vročina ter iz gore izpuhtevajoči premogovni plini, so ju tako omamili, da sta zgorela. Pred tedni smo že javili, da so se v tej gori vnele premogove plasti, da je nemogoče, ta požar ugasiti. Op. ured. — **Vrhovod.** Pred kratkim je šel vinčarski sin Fridl v hosto pobirat drva. Na zmruženih tleh je padel in si zlomil desno nogo. — V Solčavi prične dne 17. t. m. tridnevni tečaj iz knjigovodstva. Vodil ga bo deželni tajnik c. kr. kmetijske družbe.

Aretiran vohun. V Cortini na Laškem so te dni aretirali nekega mizarskega pomočnika, Jožefa Koflerja po imenu. Kofler je doma iz Brunneca in je bil osumljen radi vohunstva.

Velika železniška nesreča se je pripetila te dni na progi Pariz-Belfort. Neko skupino delavcev, ki so popravljali železniški tir, je vlak podrl na tla. Trije izmed njih so mrtvi, ostali so težko ranjeni.

Ljubljana.

Kdo bo trpel škodo zaradi Polajnkotove goljufije v klerikalni Zadrugi zvezi? Vsaka čekovna knjižica nosi opombo, da jo je hraniti kakor gotovino, ker je za vsako zlorabo odgovoren lastnik sam. Tako opombo ima avstroogrska banka, poštna hranilnica in vsi drugi zavodi, pri katerih je vpeljan čekovni promet. Jasnje je torej, da bo škodo trpela klerikalna zveza in ne banka, naj se potem Pegan usti, kakor se hoče. Pri tej priliki naj še enkrat vprašamo, kakšen red vlada v klerikalni zvezi, ako se da tako važna stvar, kakor so čeki, navadnemu knjigovodji v roke, mesto da se jih shranjuje pod dvojnim ključem. Kdo naj takemu zavodu še zaupa!

Klerikalna zvijača in učiteljska beda. Ni jih grših in gnusnejših ljudi na svetu kakor so kranjski klerikalci, ki izkoriščajo učiteljsko bedo v svoje strankarske namene ter pri raznovrstnih volitvah poizkušajo z deželnim denarjem podkupovati učitelstvo v prid klerikalnim koritarjem. Ljubljanskemu učitelstvu bo treba zopet voliti enega člana in dva namestnika v c. kr. mestni šolski svet. In slavni računovodja Janko Nepomuk Jeglič in njegov zvesti pajdaš dr. Ivan Zajec sta jo že poruntala, kako bi se zmanjšalo število naprednih glasov in sicer tako: Dvema bolehnima učiteljema ponujata ta dva možakarja kar brez vrednosti šolskih oblastev daljši dopust in z dopustom pa veliko denarno podporo, to pa edinele s pogojem, da gresta iz Ljubljane na jug, to se pravi, da se odtegneta volitvi v mestni šolski svet. Poznamo ta dva učitelja, zato pa vemo, da deželni odbor nima toliko zlata in denarja, da bi mogel pokupiti ta dva značajna moža, ali sploh, katerega koli naprednega učitelja ali učiteljice. Podkupljivi so razni koritarji Jegličeve kova, napredno učitelstvo pa ne. »Značaj mi je več kot denar« — je pisala kranjska učiteljica svojemu očetu...

Predstojnik okrajnega sodišča Šturm — policaj. Če se ima kaj opravka na ljubljanskem okrajnem sodišču, vidi se v vsakem času švigati z urnimi koraki po hodniku semintja malo postavico predstojnika Šturma. Informirali smo se, kaj naj to pomeni in zvedeli smo, da je naloga Šturma iztebiti z ljubljanskega sodišča še tisto malo trohico slovensčine, ki se je ohranila. Najnovejša pa je to, da skuša uveljaviti svojevoljni Elsnerev ferman glede rabe nemščine kot notranjega urad-

nega jezika z nasilstvom. Tako je že citiral pred se celo vrsto pravnih praktikantov, odvetniških kandidato- datov in jim grozil z disciplinarno preiskavo in prepovedjo nadaljne sodne prakse v okrožju celega grškega nad sodišča, če ne bodo do pite izpolnjevali Elsnerev ferman in govorili s pisarniškim osebjem nemško. Med pisarniškim osebjem ki je popolnoma slovensko, nahaja se namreč Šturmov špijon, nemški škar Kump, katerega je samo s tem namenom spravil iz Idrije v Ljubljano, da zanj špijonira in denuncira in mu tako pomaga lezti po lestvi štreberstva v Gradec ali celo na Dunaj. Šturm sam in pa ta njegova kreature prisluškuje na vseh konic in krajih, po vseh oglih in sobah, da vjameta kako priliko, da Šturm sam potem nastopi kot predstojnik in zamore potem predsedniku Elsnereju očrtni slovenske sodne uradnike. Poturica je huji od Turka, pravi naš narodni pregovor. Tu se zopet potrjuje to pravilo. Seveda se pri nas nikdo ne zmeni, da bi na pristojnem mestu ožigosal krivice, ki se godijo slovenskemu jeziku na sodišču. Čez par let pa bodo Nemci, če se bo kdo, ki bo imel še kaj narodnega čuta v sebi proti temu pritoževal, prišli s trditvijo, da je nemški jezik že davno v navadi. — Upamo pa, da niti Elsnereju, niti njegovemu prevrnemu služabniku negatu Šturmju ne bodo zrasla drevesa do neba in da bo prišel čas, ko bo prenehalo paševanje različnih Elsnerev in Šturmov. Ko bi se hoteli naši poslanci že sedaj pobrigati za to, ne uganjala bi ta dva eksponenta nemškega »Volksrats« takih svojevoljnosti in krivic nad slovenskim jezikom na našem sodišču.

Žrtve železniške nesreče med Zagorjem in Savo. Kakor smo že poročali, so odpeljali v deželno bolnico težko ranjenega pogumnega strojevodjo g. Josipa Kascha, ki je preprečil velikansko železniško nesrečo, ki bi se bila lahko zgodila na progi Zagorje - Sava. Kasch je predvčerajšnjem zvečer ob pol 6. podlegel poškodbam kljub takojšnjemu operiranju. Svoje življenje je žrtvoval za zaupane mu potnike in je vztrajal do zadnjega na nevarnem mestu pred bližajočo se katastrofo. Pokojnik je zapustil vdovo s hčerko. Truplo rajnega prepeljejo danes ob 3. popoldne iz deželne bolnice s sprevedom na južni kolodvor in od tam po železnici v Maribor, kjer ga pokopljejo. Hrabremu junaku bodi zemljica lahka!

Iz Črnuč. Kakor je »Dan« že poročal, je hotel naš župnik pismo- nošo na čuden način spraviti ob kruh, tako, da je vsled tega prišlo do tožbe. Obravnava je bila v torek in se je pokazalo, na čegavi strani je pravica. Na sodnikovo prigovarjanje je prišlo do poravnave. Župnik Zelinsky bo plačal 20 kron za podružnico C. in M. družbe, župan Čibašek pa 20 kron. Poleg tega mora poravnati vse stroške. Župnik in župan sta pripeljala s seboj dve priči Miheljnovega s Črnuč in Jaklja iz Nadgorice, dva pristna klerikalca, ki sta hotela še v zadnjem trenutku pričati za župnika in župana. Sodnik pa teh prič ni pripustil. Tako se je izkazala pravica — krščansko - katoliški župnik in župan pa sta dobila primeren pouk za bodoče čase.

Slikarska loterija! Brezplačna razstava umetniških slik. Dobitkov se otvori v nedeljo 15. februarja ob 10 uri zjutraj, v Jakopičevem paviljonu v Laternmannovem drevoredu, ter bo vsak dan odprta od 10. zjutraj do 4. ure popoldne. Slovenci, ne zamužite prilike, ogledati si razstavo! — Po Ljubljani se sreče zelo dobro razpečavajo: znamenje, da vsi z veseljem pozdravljamo to lepo misel, ki se je s toliko požrtvovalnostjo zavzelo zanj. »Splošno žensko društvo.« To je za nas in za naše umetnike zelo važnega in praktičnega pomena. Na ta način pride marsikdo do umetniške slike, ki si je sicer ne bi mogel nabaviti, kajti sila malo takih je med nami, ki bi mogli kar par stotakov žrtvovati za eno sliko. Tako pa se bo vzgojil in razvil s tem tudi umetniški okus, zanimanje in veselje do originalnih slik. Slovenci, posnemajte Ljubljano, kupujte tudi s tako vno sreče! Srečka stane samo 1 K in se dobi po vseh trafikah.

Dobitki efektne loterije »Splošnega slovenskega društva« v Ljubljani obstajajo iz 200 umotvorov, slik in kipov, v skupni vrednosti K 12.000 in sicer: prvi glavni dobiček v vrednosti K 1500, drugi v vrednosti K 1000, tretji K 800, četrta K 600, nadaljnje štiri po K 400, nadaljnjih pet po K 300. Sedem dobitkov je po K 100, 20 po K 80, 30 po K 30, 50 po K 20 in 80 po K 10. O igralnem načrtu poročalo se bo prihodnjic.

Razstava umetniške loterije. Vse umetnine za razstavo umetniške loterije so že pripravljene, ven-

dar se mora ta razstava vsled nujnejše razstave načrtov za regulacijo severnega dela Ljubljane za nekaj časa odložiti. Ker zanimajo regulaci- ni načrti vse meščane in je ta za- deva vobče največjega pomena, priredi to razstavo načrtov mestni magistrat spočetka prihodnjega tedna v Jakopičevem paviljonu v Laternmannovem drevoredu. — Umetnost ljubeči Slovenci po vsel naši domovini pa naj se med tem živo zanimajo za sreče umetniške loterije!

Majhna pomena. V poročilu »Laibacher Ztg.« o predstavi opere »Butterfly« se omenja gđ. Roza Peršlova v ulogi »Suzuki«, kakor bi pela to ulogo že pred štirimi leti. Gosp. — n — « je zamenjal altistko **Marijo Peršlovo** z mezosopranistko Rozo Peršlovo, kar bodi s tem popravljen. — Dosleden pa je gospod — n — « v tem, da odklanja na slovenskem odru češko petje; le čudno, da se je tega dejstva letos šele sedaj spomnil, ko smo slišali že več ulog peti v češkem in poljskem jeziku, med tem ko je pred štirimi leti že pri prvi češko peti ulogi protestiral z vso ogorčenostjo. Nam je vseeno, v katerem slovenskem jeziku pojo znane opere; glavno je, da se poje dobro.

Iv. K. — **Gospod Josip Šest**, gojenec dramatične šole »Otto« na Dunaju, debutira jutri, nedeljo 17. t. m. v glavni vlogi drame »Red iz pravosti«. — G. Jos. Šest je nekdanji privatni gojenec g. M. Skrbinskega, režiserja in igralca slovenskega gledališča, in je že pri javni produkciji, ki jo je priredil s svojimi učenci, zbu- jal pozornost s svojo rutino in nardarjenostjo, ki je dala upati na lep razvitek. Priznana dramatično šola »Otto« na Dunaju je absolvirala z najlepšim uspehom.

Robbov kip, klečeča solja Janca Nepomškega iz belega kararskega marmorja, danes last mestne občine kot nekdanje darilo dežele, je spravljen pri desnem stranskem oltarju cerkve sv. Florijana v Ljubljani. Ta kip je stal svojedobno na črnuškem mostu, potem pa je bil podarjen mestu in shranjen v rotovski kleti, dokler ga niso postavili za- časno v cerkev. Kip stoji na visokem podstavku ter je popolnoma lepo ohranjen. Ker je umotvor laškega kiparja Francesca Robbe mestna last in namenjen za javni prostor, bi naj se ga morda postavilo poleg kakega novega mostu čez regulirano Ljubljanico. Naše mesto itak nima dosti umetnin. Naj se uporabijo vsaj tiste, ki jih ima! Zdej je čas, misliti na primeren prostor.

Projekcijski večer priredi Slov. planinsko društvo v sredo dne 19. t. m. v dvorani Mestnega doma. — Kazale se bodo slike iz najbolj znanih in priljubljenih krajev Kamniških planin, Karavank in Julijskih Alp. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 20 v. dijaki prosti. V svrhu pokritja stroškov se preplačila hvaležno sprejmejo.

Koncert »Slovenske Filharmonice« v nedeljo, dne 16. t. m. priredi »Slov. Filharmonija« pod vodstvom kapelnika g. C. M. Hrazdira velik ljudski koncert v »Unionovi« dvorani pri pogrnjenih mizah. Začetek koncerta ob 8. uri zvečer; vstopnina 60 vinarjev.

Nesreča. 21letno tovarniško delavko Ivano Velkavrh, ki službuje v tukajšnji tobačni tovarni, je vsled njene lastne neprevidnosti zgrabil neki stroj in jo težko poškodoval na desni roki.

Aretiran vlomilec. Predvčerajšnjem popoldne sta aretirala dva stražnika nekega mladega moža, ki je bil na sumu, da je izvršil v Trnovskem predmestju vlom. Ko se je pri jubilejnim mostu eden izmed stražnikov oddaljil, je šel mož do škofije mirno z drugim stražnikom. Tu pa je aretiranec nenadoma slekel suknjo, vrzel jo proti stražniku in je pobegnul skozi Semeniščno ulico na Vodnikov trg in od tod v Študentovski ulici. Tam mu je prišel nasproti neki študent, ki mu je podstavil nogo, da je begun padel na tla. Nato so ga prijeli. Piše se za Matijo Pinterja in je doma iz Grašič v beljaški okolici. Po poklicu je mizarski pomočnik.

Kinematograf »Ideal«. Danes se predstavlja privikrat senzijska drama v treh delih »Oče«. Ta italijanski umetniški film je svetovno znanim tragedom Ermete Zacconi je dosegel povsod največji uspeh. Pet prve vrste filmov je še na sporedu; med tem je veleznimiv Gaumondov teden na koncu je velekomični film Moric kot kino operator na Balkanu, ki vzbuja cele salve smeha. Torej Dolarska princesa.

Trst.

Pred zavedno mladino imajo strah. Nekateri mladi ljudje, ki hočejo posnemati češke narodno - socialne mladinske organizacije le-

žijo »Edinosti« močno v želodcu. Sicer pa je to najboljše znamenje, da ima »Edinost« z njimi toliko opraviti. Nekaj časa jih ignorira, naka- rih jih začne napadati zopet. Z eno besedo rečeno, ona ne ve, kako bi zatrla gibanje, ki se ga je popri- jela slovenska delavska mladina, gi- banje, ki je naperjeno proti vsem nasprotnikom slovenskega delav- stva, bodisi, da se nahajajo izven naroda, ali pa v narodu. Vsem tem mladim bojevnikom za narodne in socialne pravice slovenskega de- lavstva, bi hotela »Edinost« s po- močjo osebnih napadov in denun- cijacij — uničiti eksistenco. Denun- cijirajo mlade bojevnike s pomočjo tiska in tudi drugače. Eden izmed njih, ki je prakticiral na c. kr. de- želni sodnji, je že postal žrtev teh neusmiljenih ljudi; denuncirali so tudi nekega učitelja in nešteto dru- gih. — Sedaj zopet denuncirajo. Brž- kone so prepričani, da jim bo to kaj pomagalo, da se jih bodo mladi bo- jevniki z ozirom na eksistenco ustra- šili. Če gospodje mislijo kaj podob- nega, se močno motijo. Ne ukloni- mo se vam pod nobenimi pogoji, ker smo prepričani, da je stvar, za ka- tero se bojujemo, sveta! Le grozite nam v »Edinosti«, le intervenirajte pri namestniku princu Hohenlohu, le pritiskajte na naše delodajalce in zahtevajte od njih, da nas postavijo na cesto — mi se vas prav nič ne bojimo! — V starodavnih časih so bojevnike za pravico sežigali in klali, a vi jih hočete posnemati. Ali vas ni sram? — Marsikatega bo- jevnika ste že podjarmili; s tem ste ovirali razvoj slovenskega zatira- nega ljudstva. Toda sedanje genera- cije uničiti, se vam ne bo posrečilo. Odprte oči imamo, pred nami je jas- no vse, mi vemo, kaj hočemo. »E- dinost« si sicer domišljeva, da sami ne vemo, kaj pravzaprav hočemo. Mi pa jim odgovarjamo, da imamo svoj program, na podlagi katerega delu- jemo, med tem, ko ga »Edinost« ni- ma. Če želite spoznati naš program, se potrudimo, da vam ga pokažemo jasneje.

Na podlagi laži in hinavščine se ne pride daleč. Ti ljudje, ki so v ne- deljski številki zmerjali slovensko mladino z mokrimi ušesi, ki so slo- venski mladini grozili, da jo bodo prijeli za ušesa, ako ne umolkne, ki so napadali posameznike z jezika- vimi fanteti, ki so lagali in psovali, kolikor so pač mogli, imajo pogum trditi, da »Edinost« ni uporabila v dotični notici ene žaljivke, marveč, da je pisala popolnoma stvarno. Ne vemo, ali ima »Edinost« očitno za- nje vse one, ki jo čitajo, ali ima tržaške in izventržaške Slovence za tako bedaste, da si misli od njih, da jim lahko natveji, kar hoče, da jih lahko farba brez konca in kraja. Ona bi morala vendar vedeti, da so čitatelji »Edinosti« čitali nedeljski pobalunski napad. Najumazanejši list se ne poslužuje takšnih sredstev, ne napada na tak hinavski in barabski način, kakor »Edinost«. To se pravi zmerjati, kazati javnosti vso svojo nekulturo in demoralizacijo. Kakor rečeno, se čudimo temu listu, da ima pogum, posluževati se proti slovenski mladini take podle meto- de. In potem vse to še zanika, češ saj smo bili stvarni. Če pa je to stvarnost, potem se lenja vse. Ve- mo, da izvirja vse to predvsem iz preziranj in nevošljivosti. Priporo- čamo jim, da gredo po tej poti na- prej, narod jih bo čimprej spoznal.

Ker se »Edinost« ne upa vreči v stvarno debato, zato nas skuša iz- zvati, da bi napadali posameznike, ki so za maso nedotakljivi, kar je razvidno n. pr. tudi iz četrtkove številke. — Brez komentarja.

»Zveza jugoslovanskih železni- čarjev« v Trstu priredi danes, v so- boto veliki ples v Narodnem domu.

»Narodna socialna mladinska organizacija« v Trstu bo imela jutri v nedeljo ob 2. popoldne ustanovni občni zbor, ki se bo vršil v druš- veni dvorani »Nar. del. organiza- cije« v ulici Sv. Franciška št. 2.

Društva.

Vabilo k IV. rednemu občnemu zboru »Sokolske župe Ljubljana I.«, kateri bode v nedeljo dne 16. febru- arja 1913 ob pol 10. uri popoldne v restavraciji hotela Trtnik, »Zlata kaplja«, Sv. Petra cesta, Dnevni red: 1. Poročilo staroste. 2. Čitanje zapisnika. 3. Poročilo tajnika. 4. Po- ročilo načelnika. 5. Poročilo blagaj- nika. 6. Poročilo računskih pregled- nikov. 7. Poročilo o Vestniku. 8. Od- borovi predlogi. 9. Volitev: staroste, 2 podstaroste, načelnika, tajnika, blagajnika, zapisnikarja, predsedni- ka izobraževalnega odseka, 3 na- mestnikov in 3 preglednikov raču- nov. 10. Slučajnosti. Na zdar! — Pristop na župni občni zbor s po- svetovalno pravico imajo vsi člani župnih društev. Glasovalno pravico pa imajo samo zastopniki društva, ki so bili na rednem občnem zboru društva izvoljeni; vsako društvo

pošlje za vsakih 50 članov tri za- stopnike, na prebitek 30 članov pri- dejo tudi 3 zastopniki.

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani vabi tem poton vse cenjene redne, kakor tudi pod- porne člane na redni letni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. ob 9. uri popoldne v restavraciji »Perles« v Prešernovi ulici.

Izvirna brzojavna poročila našega londonskega poročevalca.

V tukajšnjih krogih vzbuja ve- liko senzacijo vest, da so jezuiti v Gradcu prestrezali brezzične brzo- javke, ki so prihajale z naše južne meje in so ponarejene pošiljaki na- prej. Prišle so na dan zelo zanimive stvari, ki bodo pokazale, kako ho- čejo jezuiti obvladati avstrijsko po- litiko. Tako je bila n. pr. na meji oddana na Dunaj brezzična brzo- javka: Za čete na meji je slabo pre- skrbljeno. Kje je denar, ki se je zhi- ral za obmejne vojaše? Dežela je mirna. Od srbske strani ne preti no- bena nevarnost. Ta brzojavka je le- tela tudi nad stolpom jezuitske cer- kve v Gradcu in se je vrela na apar- rat, ki so ga imeli jezuiti na stolpu, da so lovili brzojavke. Po naročilu nadškofa Stadlerja in hrvaških kle- rikalcov okoli »Hrv. Dnevnika« so jezuiti ponaredili brzojavko in so jo poslali naprej s sledečim besedilom: Za čete na meji je izborno preskrb- ljeno. Darovi za obmejne vojaše pri- hajajo iz cele Evrope. Na meji so dan na dan prave gostije in pojedine. De- narja imajo vojakli toliko, da ga po- šiljajo domov in bodo kmalu oni pla- čevali po 6 kr. na dan. Zato je med njimi izborno vojno razpoloženje. Saj se tudi edino na ta način vzdr- žuje mir. Dežela je polna veleizda- jalcev. Povsod mrgoli samih ogled- uhov. Srbi preže na meji, kakor tigri na plen. Edina rešitev je: boj proti Srbom. Ako se vlada ne odloči za vojno — smo izgubljeni. Sporo- čite na najvišjem mestu — da smo prisiljeni takoj začeti vojno. Turčijo moramo rešiti — da uničimo srbsko nevarnost. — Iz tega je razumljivo, zakaj je bilo v Avstriji toliko raz- burjenja in zakaj ste bili o razmerah na jugu tako slabo poučeni. To je sa- mo en slučaj!

Najnovejša tele- fonska in brzojavna poročila.

PRIČAKUJE SE VELIKO BITKO.

Pariz, 14. februarja. Iz Carigra- da se poroča, da se pred Cataldo pričakuje velika bitka, ki bo more- biti odločila celo situacijo. V vladnih krogih so, kot kaže, spoznali namero Bolgarov, ker razpoloženje ondi je zelo pesimistično. Bojijo se namreč, da hočejo Bolgari izvabiti turško glavno moč izpred Catalde v rav- no bojno polje in tam zadati turškim armadnim zborom usodepolni uda- rec.

DVE LADJI POTOPILI — VE- LIKE IZGUBE.

Pariz, 14. februarja. Kapitani, ki so se pripeljali skozi Dardanele, poročajo, da sta se dve turški ladji, ki sta prevajali vojaštvo, vsled obstreljevanja s strani Bolgarov, potopili in le majhen del moštva se je mogel rešiti.

Pariz, 14. februarja. Turške operacije na Galipolju niso bile ugodne za Turke. Nad 10.000 Tur- kov je na Galipolju izgubilo svoje življenje.

IZPRED DRINOPOLJA.

Sofija, 14. februarja. Uradno poročilo. Obstreljevanje Drinopolja se vrši neprestano. Na večjih krajih je v mestu izbruhnil ogenj. V bol- garski tabor je prišlo več dezer- terjev.

»HAMIDIE«.

Malta, 14. februarja. Križarica »Hamidie« je priplula k Malti. Ne- gotovo je, kedaj ladja odpluje. Ako ni poškodovana bo morala odpluti tekem 24 ur. Turško prebivalstvo je radi priloda ladje »Hamidie« zelo razburjeno.

SKADER.

Cetinje, 14. februarja. Včeraj in predvčeršnjem je bil Skader neprenehoma obstreljevan. Na celi bojni črti so se vršili boji.

IZGUBE TURKOV NA BARDANJOLU.

Cetinje, 14. februarja. Turške izgube na Bardanjolu so bile zelo velike. Turki so že trikrat podvzeli napad na utrdbe — toda bili so vsakokrat odbiti.

NOVA BITKA PRI BODICI.

Cetinje, 14. februarja. Sovražnik je pripeljal na utrdbe Bodica ostre topove ter pričakuje naših. Boj za to važno postojanko bo ljut.

PAR PODROBNOSTI O IZKRCAVANJU PRI ŠARKOJU.

Sofija, 14. februarja. V času, ko se je bila bitka pri Bulairju, so prijadrali Turki na tri kilometre pred Sarkoj na 40 transportnih ladjah in na mnogobrojnih čolnih. Ladje so se postavile v tri kolone in pod okriljem vojnih ladij se je začelo izkrčevanje, ki je trajalo tri dni. Na ladjah je bilo 15.000—20.000 moštva. Bolgarske čete so v 3 kolonah obkrožile sovražnika ter ga napadle z bajoneti; sovražnik je bežal na ladje. Turške ladje so se večkrat skušale približati obrežju, toda bile so vsakokrat pograne na morje. Turki so imeli več kot 1000 mož izgube.

LAŠKA FAKULTETA.

Dunaj, 14. februarja. Jutri bo imel budgetni odsek posvetovanje o laški fakulteti, in o predlogu subkomiteja, ki se je izrekel za ustanovitev laške fakultete v Trstu.

ZA BOLGARSKI RDEČI KRIŽ.

Dunaj, 14. februarja. Na prošnjo bolgarske vlade je odpotovala ekspedicija dunajske klinike na Bolgarsko. Med ekspedicijo je tudi Slovenec dr. Črnič.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Išče se mlado gospodično, ki ima veselje do petja in tamburanja; se jo sprejme takoj za učenko. Kje pove »Prva anonimna pisarna«.

Glasovirje, pianine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Išče se prilazno stanovanje s sobo in štedilnikom za takoj. Kdo, pove »Prva anonimna pisarna«.

Izurjeni čevljarški pomočnik se takoj sprejme pri Ivanu Piš, Zgor. Šiška.

Odda se takoj v najem

≡ lokal ≡

z izložbenim oknom

pripraven za špecerijsko ali tudi kako drugo obrt.

Ponudbe na Alojzija Sokliča v Kranju.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Gramofonske plošče

Plošče preje K 4.—, sedaj samo K 1-95. Velikanska zaloga gramofonov! Zahtevajte cenike.

K 1-95 K

25 cm velike, dvostranske, priznane najboljših znamk prodajam radi velike zaloge pod last. ceno

Fr. F. Najec, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lasje in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1, (vogal Meznega in Starega tga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

Kavarna
„LEON“
odprta celo noč.
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Gramofoni - automati!!

□ □ □ tovarniška zaloga □ □ □

GRAMOFON-AUTOMAT za gostilničarje z vmetom po 10 ali 6 vin. z 20 kom. in 1000 sklad samo 35 K
FINI-GRAMOFON z 10 komadi in 1000 sklad samo . . . K 30—

Za vsak gramofon pismeno jamstvo.

Gramofon-Atelier

A. Rasberger

Ljubljana, Sodna ulica 5.

Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam ur in šivalnih strojev. Imam specijelno samo gramofone, godbene automate in druge mehanske godbene stroje. Lastna delavnica za popravila.

Pišite po cenik. — Predno kje kupite, ogledajte si mojo zalogo.

Vse potrebščine in vsakovrstno kolesje v zalogi.

NAZNANILO.

Usojam se vljudno naznaniti, slavnemu občinstvu, da sem otvoril s 1. februarjem

cvetlični salon

v Šelenburgovi ulici št. 6 zraven glavne pošte.

Ker sem služboval v tej stroki veliko let pri znani tvrdki Al. Korsika, kakor bil tudi v inozemstvu, se čutim zmožnega cenjenim naročnikom z vsemi v mojo stroko spadajočimi predmeti kar najbolje postreči in se toplo priporočam za naročbo vencev, šopkov, bodisi svežih, kakor suhih, sploh vse vezenje v najmodernejši fazoni. Zraven tega bom imel v

== zalogi mnogovrstna semena ==

v malih zavitkih, kakor tudi v večjih množinah od domače, zanesljive tvrdke Al. Korsika, ki za kakovost jamči in vse po najnižjih cenah. Za obilno naročbo se priporočam in ne bom dem hranil truda v vsakem oziru najboljšo postreči.

Z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Za obleko po meri

dobite edino nadomestilo

„v Angleškem skladišču oblek“

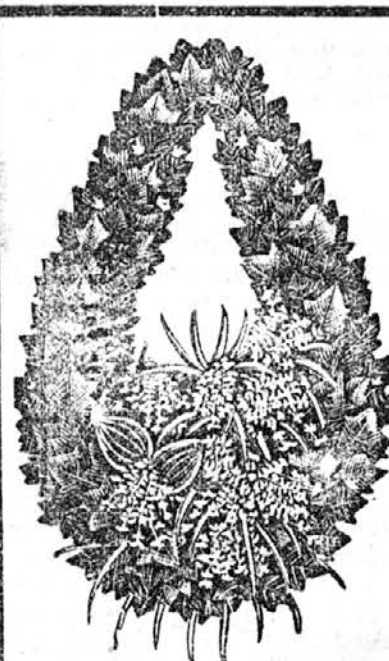
kjer so ravnokar dospeli najmodernejši kostumi, paletoji, bluze in krila za dame in deklice kakor tudi obleke, raglani in klobuki za gospode in dečke v vseh barvah in kakovostih.

Vsakdo si lahko ogleda blago.

Postrežba točna in solidna.

Cene priznane nizke.

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5

Slavn. občinstvu v mestu in na deželi vljudno priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

== Cene brez konkurence. ==

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 do 60 K komad, tako, da si vsakdo lahko izbere.

Fr. Iglič :: Ljubljana ::
Mestni trg 11-12.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Otvoritveno naznanilo.

Usojam si slavnemu občinstvu javiti, da sem otvoril

== v Škofji ulici ==

kavarno Krapš

ki je najudobneje urejena in z dvema najnovejšima biljardoma c. kr. dvornih založnikov Seifert in sinovi opremljena. — Točijo se najfinije gorke in mrzle pijače, ter so cenj. gostom množični tu in inozemski listi na razpolago. — Moje dolgoletno delovanje v kavarni EUROPI jamči za točno in solidno postrežbo.

Z velespoštovanjem

I. Krapš, kavarnar.

Del. glavica: K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejšee uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija.

==== Cene najnižje! ====

Notni stavek.